

متن پرسش

استاد طاهرزاده سلام الله عليكم: خجسته سالروز ولادت خاتم الانبیا، پیامبر مهر و رحمت، حضرت محمد بن عبدالله صلوات الله عليه و ميلاد با سعادت رئيس مكتب تشيع، صادق آل محمد، حضرت امام جعفر صادق عليه السلام مبارک باد. امروز در حرم سيد الکریم حضرت عبدالعظیم حسنی دعاگویتان بودم. سوال: در دستگاہ وحدت وجود، که هر چه هست اوست. و حمد و حامد و محمود یکی است، و ما هیچیم، هیچ. وقتی می‌گوییم «ایاک نعبد». اوست که می‌فرماید، فقط ترا می‌پرستم و بیان ما ظهور کلمات اوست. در اینجا حس حضور خداوند که در مظهریت عبد خود متجلی شده، قابل درک است. اما در دعاهایی که از خداوند درخواست و طلب می‌کنیم و یا عرضه می‌داریم، «انت الخالق و انا المخلوق، انت المالك و انا المملوك، انت الرب و انا العبد، انت الرازق و انا المرزوق، انت...» باز هم اوست که می‌فرماید «انت» و «انا». این بیان، حس دوگانگی ایجاد می‌کند، با اینکه دوگانگی وجود ندارد و عبد و عابد و معبود یکی است. آیا در اینجا گفتگو بین دو صفت ربوبیت در جایگاه سمیع و صفت عبودیت در موضع متکلم بودن حضرت حق است که هر دو یکجا در ما ظهور نموده است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام عليكم: آری! حتی خداوند است که به بنده می‌آموزد که حمد او را بگویند. ولی در هر حال احساس عبودیت از آن عبد است و نظر به ربوبیت از آن رب. در این حالت است که عارف سالکی مانند آیت الله حسن‌زاده به «گفت» می‌آیند و عرضه می‌دارند: «الهی، جز تو از انسان، بزرگ‌تر کیست و در پیشگاهت از من کوچک‌تر کیست...». موفق باشید